

Utrecht, 27 juni 2010
Lucas 9: 57- 62

Overdenking

Over het bolwerk hangt de zoete geur van de lindebloesem.
Ieder jaar overkomt het mij weer.
Ik ruik het en een ver verlangen wordt in mij gewekt.
Een heimwee naar intens geluk dat er ooit was, ik zoek het moment maar kan het niet vinden.
De lindebloesem ontvangt jou ook als je straks de kerk verlaat.
Het is gratis evenals dit heerlijke zomer weer op deze dag.
Te midden van de dagelijkse zorgen die we allemaal kennen.
Te midden van angst, gemis en pijn is dit er zomaar.
De zachtgele kleur en geur van de lindebloesem is vandaag de achtergrond van het verhaal over de navolging van Jezus.
Geen overspannen appel op de moraal.
Ook niet de leegheid van een ouderwetse groei en bloei vrijzinnigheid.

Vandaag kijken we met nieuwe aandacht naar dat prachtige Bijbelverhaal over het volgen van Jezus.
Het is goed om te weten wat er vooraf is gegaan aan ons verhaal.
In het vorige dorp hadden de mensen geen zin in Jezus en zijn verwarde, haveloze volgelingen. Ga het maar bij de burens proberen.
We hebben te maken met een pas op de plaats.
Bezinning onderweg.
Dat geldt ook voor dit moment zoals we hier bij elkaar zijn.
Het gaat kort en bondig om drie fragmenten waarvan we dieper ingaan op het derde deel.

De teleurstelling van de afwijzing, ga maar naar de burens, proef je nog aan het begin als een van de leerlingen tegen Jezus zegt:
Ik ga mee waar U ook heen gaat.
Jezus antwoordt met een raadsel:
De vossen hebben holen en de vogels van de hemel hebben nesten maar de zoon des mensen heeft geen plaats om zijn hoofd meer te leggen.
Hij verwijst naar de oude profeten die slapen in hun bouwvallen. (Ezech. 13: 11)
In dit antwoord klinken twee dingen mee-
Er is geen ruimte voor de zoon des mensen. Denk maar aan het kerstverhaal waar Lucas ook de nadruk legt op: er is geen plaats in de herberg.
De mensen willen de grenzenloze liefde die hij meedraagt niet ontvangen.
Teveel zonlicht doet alleen maar pijn aan je ogen.
Ten tweede: het gaat om iets voorbij aan mensen en is er tegelijk intens mee verbonden.
Als een ander van de leerlingen zegt:
ik ga mee maar eerst moet ik mijn vader begraven, wordt Jezus scherp in zijn antwoord: Laat de doden de doden begraven.
Opnieuw een raadsel als antwoord.
Denk hierbij aan het Paas woord van Jezus: wat zoekt gij de levende bij de doden?
Maar jij, ga de wereld in en vertel over het licht en de liefde.

Als daarna nog een leerling het probeert met de opmerking-
O.K. Ik zal U volgen maar ik moet eerst afscheid nemen van mijn huisgenoten,
komt het finale antwoord.

“Niemand die de hand aan de ploeg slaat en ziet naar hetgeen achter hem ligt is
geschikt voor het koninkrijk van God”.

Daarmee moeten ze het doen.

Einde verslag, de stoet trekt verder door de heuvels van Galilea in de hitte van
de zon.

Je kunt je voorstellen dat bij zo’n antwoord nieuwe volgelingen afhaakten.

Te ingewikkeld, hier doe ik niet aan mee.

Dat is natuurlijk ook herkenbaar. Het moet wel leuk blijven, niet te moeilijk.

Ook niet in de kerk en zeker niet met dit mooie weer.

De volgelingen van Jezus wisselden met de dag, vrouwen en mannen, jong en
oud, deftig en arme sloebers, alles door elkaar.

Het zijn er trouwens nooit echt 12 geweest. Dat hebben ze er later van gemaakt

Om het mooi kloppend te maken met de 12 stammen van Israël.

Ze werden aangetrokken als door een magneet.

Lieten zich uitdagen en op hun plaats zetten zoals hier.

Daar moest je dan wel tegen kunnen.

Op het laatst zijn er nog maar drie over.

Zij zijn gebleven om met Jezus te waken vlak voor het uur van zijn dood.

Wat bedoeld Jezus met dit laatste antwoord?

Niemand die de hand aan de ploeg slaat en ziet naar hetgeen achter hem ligt is
geschikt voor het koninkrijk.

Het klinkt hard en is weinig invoelend.

Ook toen was het leven keihard.

Jeruzalem is verwoest en de mensen zoon vermoord.

Zo denken ze in de gemeente waar Lucas preekte.

Er is weinig perspectief.

Dat spreekt Jezus nu juist tegen.

Je moet je niet laten blokkeren door teveel aan het verleden vast te blijven
zitten.

Jezus doelt hier niet op een breuk met persoonlijke rouw om verlies.

Wat dat betreft blijft hij helemaal binnen de Joodse traditie met de vele
voorschriften die alle ruimte geven om verlies een plaats te geven.

Hij reageert op- de gevoelens van heimwee:

Toen de tempel er nog stond.

Hij refereert aan de tijd van vòòr de Romeinse bezetting.

Vroeger dus toen alles nog was zoals het hoorde, in Palestina en in Nederland.

Vroeger toen het leven nog overzichtelijk was zonder vreemdelingen, gewoon
alleen maar Nederlanders....

Maar die tijd komt nooit meer terug, dat weten we.

We kunnen dus niet met de rug naar de toekomst gaan staan.

Politiek niet, sociaal niet. En toch is er dat heimwee.

We zitten met z’n allen in een sneltrein maar ook weer niet.

De tijd, hoe snel die ook gaat, legt het altijd af tegen de eeuwigheid.

Want je blijft verbonden met waar je vandaan komt en waar je naartoe gaat.

In de bijbel is daar een heel eigen inkleuring aan gegeven.
In het eerste deel van de bijbel is dat het perspectief van het beloofde land, een plaats van melk en honing, waar het leven goed is.
In het NT verschuift dit beeld naar het koninkrijk van God.
Dit perspectief is aanwezig bij alles wat Jezus zegt en doet.
De plek van de lindebloesem, geurig en zoet.

Van de week was ik bij iemand op huisbezoek.
Hij wilde samen met mij uit de bijbel lezen.
Ik koos voor het gedeelte van deze morgen. Ja, peinsde hij, dat is een mooie gedachte- het koninkrijk van God maar ik snap er niets van.
Het is ook geen gedachte legde ik uit. Het is een manier van in het leven staan, in vertrouwen dat dit, de zichtbare wereld, het laatste niet is.
Het koninkrijk van God is als een diamant met veel vlakken die geslepen zijn.
Schitterend van alle kanten.
Heel en uit een stuk, de mensenwereld zoals die is bedoeld.
Een plek van vrede voor ieder die dit moet missen.
Een veilige plaats zonder geweld, zonder leugen, bedrog haat en nijd.
Ver weg maar ook heel dichtbij.
Een veilige plek op school waar ook homo jongeren zichzelf kunnen zijn, en niet worden weggepest.
Waar het visioen ontbreekt verwildert het volk, is een bekende uitspraak; Spreuken 29: 18.
In die zin is het koninkrijk van liefde helder en nog steeds een transparant beeld.
Niet als heimwee, gevoelig voor onderbuik politiek niet als fata morgana, als alleen een luchtspiegeling.
Maar als visioen, als een wenkend perspectief van licht en liefde.
Dat wordt hier bedoeld.
In die zin wil Jezus breken met een oud en voorbij paradigma en is zijn boodschap uiterst actueel in alle lagen van het leven.
We weten het, we zijn er in de diepte mee verbonden, herkennen de bron in momenten van heelheid, zuiverheid en liefde.

Het doet mij denken aan een bekende versregels van Henriëtte Roland Holst:
"Dit ene weten wij en aan dit één
Houden wij ons vast in de duistere uren:
Er is een woord dat eeuwiglijk zal duren
En wie 't verstaat, die is niet meer alleen."
Het is de geur van de lindebloesem, als symbool van heimwee en vervulling in het nu van deze dag ondanks alles.
Niet zoeken naar hoe het was maar leven in toewijding aan deze dag en aan de dag van morgen. Open in liefde verbonden met de bron van het bestaan.
Navolgen- is dan geen zware morele plicht maar een delen van liefde en vreugde tegen alle donkerte in.
Dat bedoelt Jezus als hij zegt: ga en verkondig het koninkrijk van God.
Ga in liefde en vervul de taak die jou is toegedacht waar je ook bent, wie je ook bent. Als je op weg gaat, mij wilt volgen ga je vanzelf de taak herkennen die voor jou is weggelegd.
Want in de ogen van de ander in haar doen en daad, spiegelt zich het beeld van God naar wie wij zijn gemaakt.
(Marijke de Bruijne).

